

**Aleksander Grzelak, Anna
Matuszczak**

**Sprawozdanie z XV Kongresu
Stowarzyszenia Ekonomistów
Rolnictwa i Agrobiznesu
"Kokurencyjność w agrobiznesie",
Lublin 2008**

Roczniki Ekonomiczne Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy 1,
303-305

2008

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

ALEKSANDER GRZELAK, ANNA MATUSZCZAK

SPRAWOZDANIE Z XV KONGRESU STOWARZYSZENIA EKONOMISTÓW ROLNICTWA I AGROBIZNESU „KONKURENCYJNOŚĆ W AGROBIZNESIE”, LUBLIN 2008

W dniach 8–10 września 2008 r. odbył się w Lublinie XV Kongres Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu pt.: „*Konkurencyjność w agrobiznesie*” zorganizowany przez Katedrę Ekonomiki i Organizacji Agrobiznesu Akademii Rolniczej w Lublinie. Program Kongresu był niezwykle bogaty i obszerny jeśli chodzi o warstwę naukową, dlatego został podzielony na sesję plenarną oraz siedem równoległych sekcji problemowych. Łącznie przygotowano 389 artykułów, z czego 34 w języku angielskim. Zostały one opublikowane w X tomie „*Roczników Naukowych Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu*” w pięciu zeszytach naukowych.

Kongres miał charakter międzynarodowy i reprezentowany był przez wszystkie krajowe naukowe ośrodki zajmujące się problematyką ekonomii agrobiznesu. Szczególnie licznie reprezentowane były: SGGW w Warszawie, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Akademia Ekonomiczna w Poznaniu, Uniwersytet Rolniczy w Krakowie, Akademia Rolnicza w Lublinie, Uniwersytet Rzeszowski, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej w Warszawie, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie. Uwagę zwraca także coraz liczniejszy udział naukowców z uczelni niepublicznych, m.in. Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej z Bydgoszczy. Zagranicą najliczniej reprezentowana była przez uczonych z Węgier oraz z Czech, Ukrainy, a także Stanów Zjednoczonych.

Temat Kongresu stanowi jeden z kluczowych obszarów badań wśród ekonomistów rolnych. Samo pojęcie konkurencyjności, jak wskazują wyniki badań wielu autorów, nie jest jednoznacznie rozumiane. Dlatego konkurencyjność może być rozpatrywana na poziomie mikro- i makroekonomicznym, społecznym, regionalnym, globalnym, zewnętrznym, wewnętrznym. Między tymi poziomami występują obszary wykluczające się, które niejednokrotnie wymykają się badaczom. Stąd istnieje konieczność holistycznego pojmowania tych zjawisk jak i wymiany poglądów w środowisku naukowym, co umożliwiają tego typu konferencje.

W trakcie obrad plenarnych zaprezentowano 10 referatów. Wprowadzenie do problematyki konkurencji zostało przedstawione w wystąpieniu **prof. S. Urbana** (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu), który wskazał zarówno na szeroki zakres definicji jak i rodzajów konkurencyjności i konkurencji, a także strategii tej ostatniej. **Prof. M. Adamowicz** (SGGW Warszawa) podjął się próby oceny konkurencyjności jednostek terytorialnych w skali lokalnej. W referacie autorstwa **prof. A. Czyżewskiego** i **dr A. Henisz-Matuszczak** (AE Poznań) pt: *„Konkurencyjność celów w polityce rolnej w Polsce w świetle ustaw budżetowych przed i po wstąpieniu do UE”*, stwierdzono, że wydatki budżetowe na rolnictwo w Polsce były przez wiele lat wyrazem kompromisu pomiędzy tym, co konieczne, a tym, co możliwe. Trudno także było odnotować, aby ten sektor gospodarki był preferowany w odniesieniu do pozostałych. Jednocześnie z miernym skutkiem, bynajmniej do czasu integracji z UE, realizowano cele rozwojowe. Z kolei hipotezy wystąpienia **prof. J. Zegara** (IERiGŻ w Warszawie) skłaniają do refleksji odnośnie rozważań dualnego modelu rozwoju rolnictwa w Polsce. Mógłby on tworzyć szanse pogodzenia konkurencyjności z zachowaniem preferencji społecznych i środowiska. Na problemy zarządzania ryzykiem zwrócił natomiast uwagę **prof. M. Jerzak** (Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu). Zagadnienie to w dobie procesów globalizacji wydaje się szczególnie istotne i wciąż niedoceniane. Interesującymi były także wystąpienia: **prof. D. Niezgody** (Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie), **dr hab. K. Takács-György** (Szent István University, Węgry), **prof. Z. Targońskiego** (Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie), **dr hab. L. Rachonia** (Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie) i **dr hab. A. Baruk** (Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie).

W trakcie obrad w sekcjach problemowych wyniki swoich prac badawczych przedstawił także zespół Akademii Ekonomicznej w Poznaniu współpracujący z Kujawsko-Pomorską Szkołą Wyższą w Bydgoszczy, a także pracownicy tej ostatniej. Warto zwrócić tu uwagę na wystąpienie **mgr H. Czakowskiej**, która zaprezentowała artykuł napisany wspólnie z **dr R. Sassem** pt. *„Konkurencyjność polskich gospodarstw mlecznych na tle wybranych krajów Unii Europejskiej”*. Autorka skoncentrowała się na omówieniu głównych mierników i wskaźników działalności mleczarskiej w wybranych krajach UE, tj. ceny, koszty jednostkowe, marże, opłacalność produkcji, intensywność produkcji i jej koszty oraz dochody, przez pryzmat m.in. wielkości ekonomicznej gospodarstw rolnych. Zabieg ten pozwolił na porównanie konkurencyjności badanej działalności na terenie UE.

Wystąpienie **dr B. Czyżewskiego** (AE Poznań) pt. *„Renta instytucjonalna jako wyznacznik przewag konkurencyjnych gospodarstw rolnych”* wzbudziło mnóstwo dyskusji nad podjętym, jakże aktualnym i zaniedbanym przez naukowców tematem. Autor wskazał m.in. na rolę instytucji w kształtowaniu rent, a tym samym ich znaczenie dla konkurencyjności gospodarstw rolnych. Z kolei **dr A. Grzelak** (AE Poznań) w artykule pt. *„Znaczenie rolnictwa dla kształtowania sytuacji gospodarczej w kraju. Wybrane problemy na podstawie doświadczeń Polski po 1990 roku”* zwrócił uwagę na istotną rolę w oddziaływaniu rolnictwa na

politykę i procesy gospodarcze z perspektywy doświadczeń w Polsce po roku 1990. Stwierdzono, że należy oczekiwać wzrostu znaczenia rolnictwa i obszarów wiejskich w systemie ekonomiczno-społecznym, pomimo malejącego udziału w tworzeniu PKB. Z życzliwym odbiorem spotkało się wystąpienie **dr A. Sapy** (AE Poznań) pt. „*Wspieranie konkurencyjności krajów rozwijających się na przykładzie programu Aid for Trade*”. Natomiast **dr A. Poczta-Wajda** (AE Poznań) w referacie pt. „*Konkurencyjność produktów rolno-żywnościowych z krajów wysoko rozwiniętych na światowych rynkach rolnych w świetle różnych scenariuszy liberalizacji*” przedstawiła wyniki swoich badań, w świetle których istotnie może zmieniać się konkurencyjność żywności z krajów rozwiniętych, w zależności od tego, jakie kroki liberalizacyjne podejmie Światowa Organizacja Handlu. Należy także wspomnieć o wystąpieniu doktorantów prof. A. Czyżewskiego – **mgr J. Danilczuk**, przedstawiającej artykuł we współautorstwie z promotorem pt. „*Konkurencyjność polskiego rynku drobiu i jaj w wymianie z Unią Europejską*” oraz **mgr K. Kucharskiego** pt. „*Współzależności ekonomiczne na rynku pszenicy i rzepaku w Polsce w latach 1997–2006.*”

Jak wynika z powyższej kroniki, przedstawiciele KPSW oraz jej sympatycy licznie i aktywnie, zabierając wielokrotnie głos w dyskusjach, wzięli udział w XV Kongresie SERiA, największym i najbardziej prestiżowym spotkaniu naukowym środowiska ekonomistów zajmujących się problemami sektora rolnego.

*Dr Aleksander Grzelak, dr Anna Matuszczak
Akademia Ekonomiczna w Poznaniu
Katedra Makroekonomii
i Gospodarki Żywnościowej
Al. Niepodległości 10
60-967 Poznań
e-mail: kmigz@ae.poznan.pl*